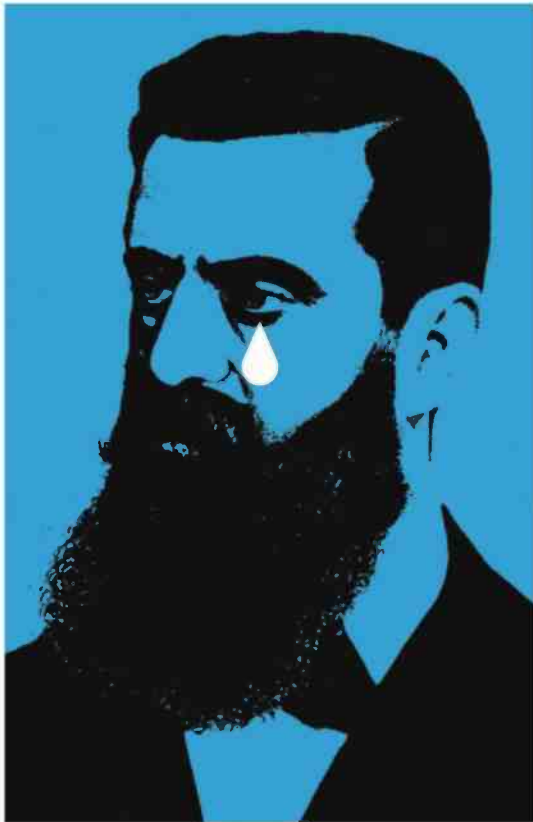

26.73x34.29	1/2	4 עמוד	הארץ - גלריה	22/03/2023	85444949-7
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

עיצוב

יצירת מחאה

כרזה שבה נראה הרצל בוכה, תמונה שעליה כתוב "יחריב לוי"ן" או הסיסמה "האג שמח". כמאה מעצבים וקופירייטרים התגייסו למען המחאה נגד ההפיכה המשטרית ויצרו מאגר של כרזות לחלוקה והדפסה חופשית. "זה סוג של אקטיביזם שמקל על המועקה"

נעמה ריבה

המחאה נגד ההפיכה המשטרית ממשיכה את המסורת היצירתית של מחאת בל"פור. לצד מיצגי השפחות הצועדות ברחבי הארץ ומיצג יצירת הפס הוורוד-אדום בין קמפוס בצלאל החדש לבית המשפט העליון בירושלים, התגבשה קבוצה של כמאה מעצבים וקופירייטרים שיצרו מאגר של מאות כרזות לחלוקה והדפסה חופשית. "הרעיון לא היה לתת פרונט למישהו. אנחנו מפיצים את החומרים האלה בחינם, ללא זכויות יוצרים וללא חתימה. זה הסיוע שלנו למחאה", אומרת הילה, אחת היוזמות.

הם יצרו מעין קולקטיב שמעלה את תוצריו בעמוד הפייסבוק "הדמוקרטיה תנצח – כרזות מחאה". כמו יוצרים רבים ופעילים רבים במחאה, הם חוששים מחשיפה. "אתמול חטפנו באופן ישיר ואלים בהקשר לכמה כרזות", אומרת הילה. גם

דן: "יש גם משמעות למסרים שמדברים אל תוך המחנה המשוכנע, מחזקים אותו, מעצימים אותו ומזקקים את האמירה שלו. אחר כך המסר כבר ימשיך לדבר גם לקהלים אחרים"

ניסיון לפשט מסר שאנשים מתחברים אליו.

באחת הכרזות הבולטות מופיעה דמותו של הרצל, מודפסת על רקע כחול, כשמעינו זולגת דמעה לבנה. הכרזה נהפכה לכל כך פופולרית עד שבמוצאי שבת האחרונים היא הוצבה על הבמה ברחוב קפלן. "זה היה ממש בסט סלר", אומר מעין. "קל להזדהות איתה. אין כאן טקסט. זה רק הרצל והוא דמות מאוד איקונית, כמו המשפט 'אנו מכריזים בואת'. ברוב הכרזות אין איזה עיצוב גאוני, אלא פשוט מסר טוב."

דן, שעיצב את כרזת הרצל בוכה, עיצב עוד סדרה של כרזות עם דמויותיהן של לוי"ן, בן גביר ורוטמן. הדמות של כל אחד מהם מופיעה ברקע בגוני שחור ולבן, עם כיתוב שמתאים לה – "יחריב לוי"ן", "שמחה ואסון" ו"עשבים שולטים". "אני מאמין בכוח של מינימליזם בעיצוב", הוא אומר, "בעיקר כשמדברים על מחאה ועל הניסיון לזקק כל כך הרבה רגשות ומילים למסרים קליטים".

האם הם לא משכנעים את המושוכנע? "לדברים האלה יש אפקט מצטבר", אומר דן. "זה אף פעם לא רק דבר אחד, אלא השילוב, המאסה הקריטית שמתגבשת. במוכן הזה יש גם משמעות למסרים שמדברים אל תוך המחנה המשוכנע, מחזקים אותו, מעצימים אותו ומזקקים את האמירה שלו. אחר כך המסר כבר ימשיך

בפסיקת בג"ץ ועלולה להתבטל, כמו שירות נשים קרביות או זכויות ללהט"בים. ברקע של שלט נוסף נראית דמותו של הרצל ועליה מודפסות המילים: ALT RIGHT LAND. מתוך – חדש בגרמנית – שם הספר "אלטנוילנד" של הרצל, הוחלפה ב-RIGHT וכך נוצר משחק מילים על "אלטנוילנד" ותנועות ימין קיצוני.

כמה מהכרזות מתייחסות לפוליטיקאים כמו בנימין נתניהו, איתמר בן גביר, בצלאל סמוטריץ' ושמחה רוטמן. אחרות מתייחסות למייסדי המדינה כמו בן גוריון וחווה המדינה הרצל, וגם למוסדות וסמלים כמו בית המשפט העליון, מגילת העצמאות ודגל המדינה.

מסר טוב

"הרגיש לנו בנאלי ללכת שוב על הראש של ביבי ושרה", אומר מעין. "אז עברנו לדיון על בג"ץ ואסתר חיות. חשבנו שצריך להאדיר אותה. משם זה המשיך לעוד ועוד רעיונות". כשהוא נשאל איך זה שהמחאות של השאל מאל"מרכו יוצרות כל כך הרבה פרויקטים יצירתיים, הוא מזכיר שקמפיין ההתנגדות להתנתקות של הימין היה עד היום מוצלח במיוחד. "אבל כרגע אנחנו הצד הכואב וזה מוציא מאיתנו איזו סוג של התנגדות. הימין עובד הרבה על הפחדה. הכרזות שלנו יותר עובדות על הנגשה, על

בשבת האחרונה הם הקימו כמה מרכזי חלוקה בתל אביב ובירושלים שבהם יכלו מפגינים לאסוף שלט בדרכם להפגנה. בין השלטים: מילות השיר "ירושלים של זהב" כשהמילים "זהב", "נחור" ש"ת" ו"אור" שעליהן נכתב בכתב יד "כסף", "שחיתות" ו"חושך" המודפסות בכתב יד, או סדרה של שלטים שמבקרת את פסקת ההתגברות. בחלק העליון של השלט נכתב "61 אצבעות באוויר" ומתחת זכות שהושגה

שיעורו להפיק שלטים. "זה התפשט די מהר ועבד כמו סרט נע", הוא אומר. "מישהו זרק את התמונה של בן גוריון ואז מישהו זרק את המשפט 'אנו מכריזים בואת' ומשם זה התגלגל לפינג פונג עד 'אנו מחריבים בואת'. זה היה מאוד חופשי. אין כאן סגנון מסוים. אמרתי להם, אתם לא בפרויקט גמה, תעשו פשוט ומה שיוצא יוצא. זה לא חייב להיות מושלם. היו מלא רעיונות וריכזנו אותם בטבלת אקסל".

20.89x32.19	2/2	5 עמוד	גלריה - הארץ	22/03/2023	85444950-9
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

צילומים: הדמוקרטיה תנצח - כרזות מחאה

לדבר גם לקהלים אחרים".
 אסי, קופירייטר שהצטרף לקבוצה, אומר שהעבודה על הכרזות "סייעה לשחרר כעסים על מה שקורה ואיפשרה להוציא מהעצבים האלה כרזות משעשעות". הוא יצר את הסיסמה "חייג 100, קבל 0", כשברקע מופיעה דמותו של בן גביר. דמותו בולטת בעוד כרזה, לצד הסיסמה: "בגללו גיבורים עפים", פרפראזה על הספר והסדרה "בשבילה גיבורים עפים". הסיסמה נהגתה לאחר הדחתו של מפקד מחוז תל אביב במשטרה, עמי אשד. "בן גביר הוא דמות שמושכת בימים אלה הרבה רעל, או גם מאוד קל למצוא איך לתעל את זה לכרזות", אומר אסי. סיסמה נוספת

אסי: "הימין עובד הרבה על הפחדה. הכרזות שלנו יותר עובדות על הנגשה. על ניסיון לפשט מסר שאנשים מתחברים אליו. העבודה על הכרזות סייעה לשחרר כעסים על מה שקורה"

שהמציא היא "האג שמח", שמר פיעה על רקע של ברכת שנה טובה. "זה היה בדיוק האמצע של חגיגת פורים, כשברקע קפצה הידיעה על חוק החסינות שבן גביר מנסה לקדם בניגוד לדעת היועמ"שית, שטוענת שזה עלול לסכך אותנו בהאג, והמחשבה על הסיסמה זרמה מאוד בקלות. בתור קצין במילואים, בער בי להוציא את האכסורד".

מה בהמשך? בינתיים הם עשו שני סבבים של הדפסות. "התכנון המקורי היה לעשות חלוקה חד פעמית ולסגור אחריה את הקבר צה", אומרת הילה. "עשינו הצב" עה וכולם ביקשו להמשיך בכל הכוח. זה סוג של אקטיביזם שמ" קל על המועקה".

